

ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA FINANSÓW¹⁾

z dnia 2010 r.

w sprawie sposobu składania wniosków o wpis albo o zmianę wpisu do rejestru agentów ubezpieczeniowych oraz wykazu dokumentów dołączanych do takich wniosków

Na podstawie art. 39 ust. 4 ustawy z dnia 22 maja 2003 r. o pośrednictwie ubezpieczeniowym (Dz. U. Nr 124, poz. 1154, z późn. zm.²⁾) zarządza się, co następuje:

§ 1. Rozporządzenie określa:

- 1) sposób składania wniosków o wpis do rejestru agentów ubezpieczeniowych, zwanych dalej „wnioskami o wpis”;
- 2) sposób składania wniosków o zmianę wpisu do rejestru agentów ubezpieczeniowych, zwanych dalej „wnioskami o zmianę wpisu”;
- 3) wykaz dokumentów dołączanych do wniosków, o których mowa w pkt 1 i 2.

§ 2. Ilekroć w rozporządzeniu jest mowa o:

- 1) ustawie - należy przez to rozumieć ustawę z dnia 22 maja 2003 r. o pośrednictwie ubezpieczeniowym;
- 2) organie nadzoru - należy przez to rozumieć Komisję Nadzoru Finansowego;
- 3) środkach komunikacji elektronicznej - należy przez to rozumieć środki komunikacji elektronicznej w rozumieniu art. 2 pkt 5 ustawy z dnia 18 lipca 2002 r. o świadczeniu usług drogą elektroniczną (Dz. U. Nr 144, poz. 1204, z późn. zm.³⁾);
- 4) systemie teleinformatycznym - należy przez to rozumieć prowadzony przez organ nadzoru system teleinformatyczny umożliwiający składanie wniosków o wpis i wniosków o zmianę wpisu oraz spełniający warunki systemu teleinformatycznego, o którym mowa w art. 2 pkt 3 ustawy z dnia 18 lipca 2002 r. o świadczeniu usług drogą elektroniczną;
- 5) dokumencie elektronicznym - należy przez to rozumieć dokument elektroniczny w rozumieniu art. 3 pkt 2 ustawy z dnia 17 lutego 2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne (Dz. U. Nr 64, poz. 565, z późn. zm.⁴⁾);
- 6) bezpiecznym podpisie elektronicznym - należy przez to rozumieć podpis elektroniczny w rozumieniu art. 3 pkt 2 ustawy z dnia 18 września 2001 r. o podpisie elektronicznym (Dz. U. Nr 130, poz. 1450, z późn. zm.⁵⁾);

¹⁾ Minister Finansów kieruje działem administracji rządowej - instytucje finansowe, na podstawie § 1 ust. 2 pkt 3 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 16 listopada 2007 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Finansów (Dz. U. Nr 216, poz. 1592).

²⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2004 r. Nr 96, poz. 959, z 2005 r. Nr 48, poz. 447, Nr 167, poz. 1396 i Nr 183, poz. 1538, z 2006 r. Nr 157, poz. 1119 oraz z 2009 r. Nr 18, poz. 97 i Nr 42, poz. 341.

³⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2004 r. Nr 96, poz. 959 i Nr 173, poz. 1808, z 2007 r. Nr 50, poz. 331, z 2008 r. Nr 171, poz. 1056 i Nr 216, poz. 1371 oraz z 2009 r. Nr 201, poz. 1540.

⁴⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2006 r. Nr 12, poz. 65 i Nr 73, poz. 501, z 2008 r. Nr 127, poz. 817 oraz z 2009 r. Nr 157, poz. 1241.

- 7) kwalifikowanym certyfikacie - należy przez to rozumieć kwalifikowany certyfikat w rozumieniu art. 3 pkt 12 ustawy z dnia 18 września 2001 r. o podpisie elektronicznym.

§ 3. 1. Wnioski o wpis oraz wnioski o zmianę wpisu składa się za pomocą środków komunikacji elektronicznej na adres systemu teleinformatycznego oddzielnie dla każdego agenta ubezpieczeniowego, w postaci pliku z rozszerzeniem .RPA.

2. Adres strony internetowej, pod którym dostępny jest system teleinformatyczny organ nadzoru publikuje na swoich stronach Biuletynu Informacji Publicznej.

3. Organ nadzoru udostępnia system teleinformatyczny zakładom ubezpieczeń nieodpłatnie.

§ 4. 1. Na podstawie pisemnego wniosku zakładu ubezpieczeń organ nadzoru przyznaje identyfikator i hasło umożliwiające dostęp zakładom ubezpieczeń do systemu teleinformatycznego.

2. Wniosek, o którym mowa w ust. 1, zawiera:

- 1) imię i nazwisko, datę urodzenia, miejsce zamieszkania oraz numer PESEL osoby, która będzie odpowiedzialna w zakładzie ubezpieczeń za składanie wniosków o wpis oraz wniosków o zmianę wpisu;
- 2) adres zakładu ubezpieczeń, pod który organ nadzoru ma przesłać identyfikator oraz hasło umożliwiające dostęp do systemu teleinformatycznego.

3. Do wniosku, o którym mowa w ust. 1, dołącza się:

- 1) dokument potwierdzający uprawnienie osoby składającej wniosek do reprezentowania zakładu ubezpieczeń;
- 2) upoważnienie osoby, o której mowa w ust. 2 pkt 1, do składania wniosków o wpis i wniosków o zmianę wpisu oraz oświadczeń dołączanych do tych wniosków.

4. Zakład ubezpieczeń może złożyć więcej niż jeden wniosek, o którym mowa w ust. 1.

5. Organ nadzoru przesyła oddzielnie identyfikator oraz hasło na adres zakładu ubezpieczeń wskazany we wniosku.

§ 5. 1. Zakład ubezpieczeń niezwłocznie, nie później niż w terminie 7 dni, zawiadamia organ nadzoru o:

- 1) cofnięciu lub wygaśnięciu upoważnienia do składania wniosków o wpis oraz wniosków o zmianę wpisu;
- 2) utracie hasła.

2. Osoba odpowiedzialna w zakładzie ubezpieczeń za składanie wniosków o wpis oraz wniosków o zmianę wpisu zmienia hasło na nowe składające się co najmniej z 8 znaków (wielkich liter lub cyfr):

- 1) po otrzymaniu identyfikatora i hasła umożliwiającego dostęp do systemu teleinformatycznego;
- 2) przynajmniej co 30 dni.

3. Organ nadzoru uniemożliwia składanie wniosków o wpis oraz wniosków o zmianę wpisu osobie, która nie posiada ważnego upoważnienia do ich składania lub nie przestrzega obowiązków, o których mowa w ust. 2, a także w przypadku utraty hasła.

§ 6. Wnioski o wpis i wnioski o zmianę wpisu oraz oświadczenia dołączane do tych wniosków są podpisywane przez osobę odpowiedzialną w zakładzie ubezpieczeń do składania

⁵⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2002 r. Nr 153, poz. 1271, z 2003 r. Nr 124, poz. 1152 i Nr 217, poz. 2125, z 2004 r. Nr 96, poz. 959, z 2005 r. Nr 64, poz. 565, z 2006 r. Nr 145, poz. 1050 oraz z 2009 r. Nr 18, poz. 97.

tych wniosków, przy pomocy bezpiecznego podpisu elektronicznego weryfikowanego za pomocą ważnego kwalifikowanego certyfikatu.

§ 7. Wniosek o wpis sporządza się na podstawie dokumentów, będących w posiadaniu zakładu ubezpieczeń:

- 1) w odniesieniu do agenta ubezpieczeniowego:
 - a) kopii zaświadczenia o wpisie do ewidencji działalności gospodarczej albo odpisu z rejestru przedsiębiorców, wydanego nie później niż 3 miesiące przed dniem złożenia wniosku o wpis,
 - b) kopii zaświadczenia o nadaniu numeru identyfikacyjnego w krajowym rejestrze podmiotów gospodarki narodowej REGON oraz kopii decyzji o nadaniu Numeru Identyfikacji Podatkowej,
 - c) oryginału lub kopii polisy poświadczonej przez zakład ubezpieczeń, stwierdzającej zawarcie umowy obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej z tytułu wykonywania działalności agencyjnej, w przypadku, o którym mowa w art. 11 ust. 2 ustawy,
 - d) oświadczenia agenta ubezpieczeniowego o wykonywaniu czynności agencyjnych osobiście lub oświadczenia o wykonywaniu czynności agencyjnych przy pomocy osób zatrudnionych na podstawie umowy o pracę, w przypadku gdy do agenta ubezpieczeniowego stosuje się szczególne zasady w zakresie spełniania przez osoby wykonujące czynności agencyjne warunku, o którym mowa w art. 9 ust. 1 pkt 5 ustawy, o ile zasady te przewidują wymóg wykonywania czynności agencyjnych osobiście lub przy pomocy osób zatrudnionych na podstawie umowy o pracę,
 - e) dokumentu pełnomocnictwa do dokonywania czynności agencyjnych w imieniu zakładu ubezpieczeń,
 - f) oświadczenia agenta ubezpieczeniowego, czy wykonuje lub wskutek zawarcia umowy agencyjnej z zakładem ubezpieczeń będzie wykonywał czynności agencyjne na rzecz więcej niż jednego zakładu ubezpieczeń w zakresie tego samego działu ubezpieczeń, o którym mowa w załączniku do ustawy z dnia 22 maja 2003 r. o działalności ubezpieczeniowej (Dz. U. z 2010 r. Nr 11, poz. 66);
- 2) w odniesieniu do osób fizycznych wykonujących czynności agencyjne oraz osób wymienionych w art. 9 ust. 1a ustawy:
 - a) informacji o osobie, wydanej z Krajowego Rejestru Karnego, lub zaświadczenia o niekaralności wydanego przez organ innego państwa właściwy do wydawania zaświadczeń o niekaralności nie później niż 3 miesiące przed dniem złożenia wniosku o wpis, świadczących o niekaralności za przestępstwa określone w art. 9 ust. 1 pkt 2 ustawy,
 - b) oświadczenia o pełnej zdolności do czynności prawnych,
 - c) kopii świadectwa dojrzałości lub świadectwa ukończenia szkoły dającej wykształcenie średnie lub dyplomu ukończenia szkoły wyższej,
 - d) zaświadczenia o zdaniu egzaminu,
 - e) zaświadczenia o ukończeniu szkolenia przeprowadzonego przez zakład ubezpieczeń.

§ 8. Do wniosku o wpis dołącza się:

- 1) oświadczenie zakładu ubezpieczeń stwierdzające, że wniosek o wpis dotyczący agenta ubezpieczeniowego został sporządzony na podstawie dokumentów wymienionych w § 7;
- 2) oświadczenie zakładu ubezpieczeń stwierdzające, że osoby fizyczne mające wykonywać czynności agencyjne i osoby wymienione w art. 9 ust. 1a ustawy wskazane we wniosku spełniają warunki określone w art. 9 ust. 1 ustawy;

- 3) kopię dokumentu potwierdzającego dokonanie opłaty skarbowej, sporządzoną w postaci pliku z rozszerzeniem .PDF.

§ 9. 1. Wniosek o zmianę wpisu sporządza się na podstawie dokumentów wymienionych w § 7, dotyczących wnioskowanych zmian, będących w posiadaniu zakładu ubezpieczeń.

2. Do wniosku o zmianę wpisu dołącza się:

- 1) oświadczenie zakładu ubezpieczeń stwierdzające, że wniosek o zmianę wpisu dotyczący agenta ubezpieczeniowego został sporządzony na podstawie dokumentów, o których mowa w ust. 1;
- 2) oświadczenie zakładu ubezpieczeń stwierdzające, że osoby fizyczne mające wykonywać czynności agencyjne i osoby wymienione w art. 9 ust. 1a ww. ustawy wskazane we wniosku spełniają warunki określone w art. 9 ust. 1 ustawy;
- 3) kopię dokumentu potwierdzającego dokonanie opłaty skarbowej, sporządzoną w postaci pliku z rozszerzeniem .PDF.

§ 10. Do wniosków o wpis oraz wniosków o zmianę wpisu złożonych przed dniem wejścia w życie niniejszego rozporządzenia oraz złożonych przed dniem otrzymania przez zakład ubezpieczeń identyfikatora i hasła, o których mowa w § 4 ust. 1, nie później jednak niż w okresie 30 dni od dnia wejścia w życie niniejszego rozporządzenia, stosuje się przepisy dotychczasowe.

§ 11. W okresie od dnia 1 kwietnia 2010 r. do dnia 1 września 2010 r. zakład ubezpieczeń najpóźniej w dniu złożenia wniosku o wpis lub wniosku o zmianę wpisu oraz oświadczeń dołączanych do tych wniosków przesyła, za pomocą środków komunikacji elektronicznej, na adres systemu teleinformatycznego, sporządzone w formacie PDF kopie tych dokumentów, opatrzone przed sporządzeniem kopii własnoręcznym podpisem osoby odpowiedzialnej w zakładzie ubezpieczeń za składanie wniosków o wpis oraz wniosków o zmianę wpisu.

§ 12. Traci moc rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 4 lipca 2005 r. w sprawie sposobu składania wniosków o wpis albo o zmianę wpisu do rejestru agentów ubezpieczeniowych oraz wykazu dokumentów dołączanych do takich wniosków (Dz. U. Nr 125, poz. 1052).

§ 13. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 1 kwietnia 2010 r., z wyjątkiem:

- 1) § 4 i 5, które wchodzi w życie z dniem ogłoszenia niniejszego rozporządzenia;
- 2) § 6, który wchodzi w życie z dniem 1 września 2010 r.

Uzasadnienie

Projekt rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie sposobu składania wniosków o wpis albo o zmianę wpisu do rejestru agentów ubezpieczeniowych oraz wykazu dokumentów dołączanych do takich wniosków, w stosunku do obecnych regulacji, ma na celu składanie wniosków o wpis oraz o zmianę wpisu do rejestru agentów ubezpieczeniowych wyłącznie w drodze elektronicznej – na formularzu elektronicznym udostępnionym przez organ nadzoru. Obecnie zakłady ubezpieczeń składają takie wnioski na piśmie oraz przekazują dane objęte wnioskiem również drogą elektroniczną lub za pomocą nośnika elektronicznego na formularzu elektronicznym udostępnionym przez organ nadzoru.

W zakresie elektronicznego trybu składania wniosków o wpis przedmiotowy projekt rozporządzenia wykorzystuje instytucje prawne określone w ustawie z dnia 18 lipca 2002 r. o świadczeniu usług drogą elektroniczną (środki komunikacji elektronicznej, system teleinformatyczny), ustawie z dnia 17 lutego 2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne (dokument elektroniczny) oraz ustawie z dnia 18 września 2001 r. o podpisie elektronicznym (bezpieczny podpis elektroniczny, kwalifikowany certyfikat).

Zgodnie z § 6 projektu rozporządzenia, wnioski o wpis i wnioski o zmianę wpisu oraz oświadczenia dołączane do tych wniosków będą podpisywane przez osobę upoważnioną do składania tych wniosków, przy pomocy bezpiecznego podpisu elektronicznego weryfikowanego za pomocą ważnego kwalifikowanego certyfikatu. Z kolei przepisy § 4 i 5 projektu mają na celu zapewnienie dostępu do systemu teleinformatycznego wyłącznie osobom odpowiedzialnym w zakładzie ubezpieczeń do składania wniosków o wpis i wniosków o zmianę wpisu oraz oświadczeń związanych z tymi wnioskami. Regulacje te powinny wykluczyć również sytuację, w której osoba posługująca się bezpiecznym podpisem elektronicznym (weryfikowanym za pomocą ważnego kwalifikowanego certyfikatu) nie miałaby jednocześnie uprawnień do reprezentowania zakładu ubezpieczeń.

W związku z tym, że przepisy prawa dopuszczają różne formaty dokumentu elektronicznego, proponuje się, aby wnioski o wpis oraz wnioski o zmianę wpisu były składane za pomocą środków komunikacji elektronicznej w postaci pliku z rozszerzeniem .RPA. Projekt rozporządzenia nie definiuje natomiast formatu podpisu elektronicznego, ponieważ zostanie on ustalony przez organ nadzoru (system powinien być tworzony w taki sposób, aby format podpisu elektronicznego był przezroczysty dla zakładów ubezpieczeń i działał niezależnie od wykupionych certyfikatów kwalifikowanych, pod warunkiem, że zakład ubezpieczeń wykupi certyfikat kwalifikowany w centrum certyfikacyjnym działającym na terenie Polski).

Wniosek o wpis oraz o zmianę wpisu do rejestru agentów ubezpieczeniowych sporządza się na podstawie dokumentów będących w posiadaniu zakładu ubezpieczeń wymienionych w § 7 projektu rozporządzenia. W tym zakresie, w porównaniu do dotychczasowych przepisów, projekt w zdecydowanej większości powtarza dotychczasowe regulacje.

Elektroniczny tryb składania wniosków powinien przyczynić się do usprawnienia funkcjonowania rejestru agentów ubezpieczeniowych, co byłoby zgodne z wytyczną określoną w upoważnieniu do wydania mniejszego rozporządzenia. Proponowane zmiany powinny w szczególności przyspieszyć dokonywanie wpisów, zapewnić większą aktualność rejestru, uprościć czynności podejmowane w zakładach ubezpieczeń i w pewnym stopniu pozwolić na ograniczenie kosztów ich działalności.

Należy również podkreślić, że podmiotami składającymi wnioski do rejestru agentów ubezpieczeniowych są wyłącznie zakłady ubezpieczeń, a zatem podmioty profesjonalne. Konieczność posiadania infrastruktury koniecznej do składania wniosków w drodze elektronicznej nie powinna zatem stanowić przeszkody we wdrożeniu proponowanej regulacji.

Wejście w życie niniejszego rozporządzenia wymaga odpowiednich zmian w systemie informatycznym dotyczącym rejestru agentów ubezpieczeniowych. Niemniej możliwe jest zastosowanie najważniejszej części proponowanej regulacji w najbliższym czasie. W szczególności od strony technicznej organ nadzoru jest przygotowany do przypisania zakładom ubezpieczeń indywidualnych loginów i haseł. Nie ma natomiast technicznej możliwości wdrożenia wraz z innymi regulacjami podpisu elektronicznego (proponuje się więc, aby § 6 wszedł w życie z dniem 1 września 2010 r.). Jednocześnie do czasu wdrożenia podpisu elektronicznego proponuje się przepis przejściowy, zgodnie z którym dodatkowo byłyby przesyłane kopie wniosków o wpis i wniosków o zmianę wpisu w formacie PDF, opatrzonych przed sporządzeniem kopii własnoręcznym podpisem osoby odpowiedzialnej w zakładzie ubezpieczeń za składanie wniosków o wpis oraz wniosków o zmianę wpisu.

Przedmiot projektowanego rozporządzenia nie jest objęty zakresem prawa Unii Europejskiej.

Na podstawie art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. Nr 169, poz. 1414), projekt rozporządzenia zostanie udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej Ministerstwa Finansów z chwilą przekazania go do uzgodnień z członkami Rady Ministrów.

Ocena Skutków Regulacji (OSR)

1) Podmioty, na które oddziałuje projekt:

projekt rozporządzenia będzie oddziaływał na zakłady ubezpieczeń i Komisję Nadzoru Finansowego;

2) wyniki przeprowadzonych konsultacji:

projekt rozporządzenia zostanie uzgodniony z Komisją Nadzoru Finansowego, Polską Izbą Ubezpieczeń, Rzecznikiem Ubezpieczonych, Ubezpieczeniowym Funduszem Gwarancyjnym, Stowarzyszeniem Polskich Brokerów Ubezpieczeniowych i Reasekuracyjnych, Ogólnopolskim Stowarzyszeniem Pośredników Ubezpieczeniowych i Finansowych, Polską Izbą Pośredników Ubezpieczeniowych i Finansowych;

3) przedstawienie wyników analizy wpływu aktu normatywnego w szczególności na:

a) sektor finansów publicznych, w tym budżet państwa i budżety jednostek samorządu terytorialnego:

wejście w życie rozporządzenia nie ma wpływu na sektor finansów publicznych, w tym na budżet państwa i budżety jednostek samorządu terytorialnego,

b) rynek pracy:

wejście w życie rozporządzenia nie ma wpływu na rynek pracy,

c) konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorstw:

wejście w życie rozporządzenia nie ma wpływu na konkurencyjność gospodarki, przedsiębiorczość i funkcjonowanie przedsiębiorstw,

d) sytuację i rozwój regionalny:

wejście w życie rozporządzenia nie ma wpływu na sytuację i rozwój regionalny;

4) źródła finansowania, obciążenie budżetu państwa lub budżetów jednostek samorządu terytorialnego:

projekt rozporządzenia nie wymaga dodatkowych środków finansowych, ani nie skutkuje obciążeniem budżetu państwa i jednostek samorządu terytorialnego.

Zakłady ubezpieczeń będą zobowiązane do dostosowania się do wymogów nowego systemu teleinformatycznego umożliwiającego im składanie wniosków w drodze elektronicznej, natomiast Komisja Nadzoru Finansowego będzie zobowiązana do przebudowania obecnego systemu informatycznego zgodnie z nowymi regulacjami, co początkowo może w niektórych przypadkach generować niewielkie koszty. Niemniej usprawnienie i uproszczenie trybu składania wniosków powinno przyczynić się do zmniejszenia kosztów związanych ze składaniem wniosków o wpis oraz o zmianę wpisu do rejestru agentów ubezpieczeniowych.